

PLAN DZIAŁANIA KT nr 24 ds. Surowców Włókienniczych

STRESZCZENIE

Zakres zagadnień, którymi zajmuje się KT 24 obejmuje włókna wełniane, bawełniane, lniane, konopne, włókna chemiczne, szklane, węglowe.

Ze względu na pochodzenie wszystkie włókna przerabiane w przemyśle dzieli się na dwie grupy: naturalne oraz chemiczne, a te z kolei na sztuczne i syntetyczne. W ciągu ostatnich dwóch dekad włókna naturalne zmniejszyły udział w globalnym rynku surowców włókienniczych na rzecz włókien sztucznych. Z włókien naturalnych w Polsce jest uprawiany głównie len, który w pełni zaspokaja zapotrzebowanie tej gałęzi przemysłu. Pozostałe surowce wykorzystywane w włókiennictwie, jak bawełna, jedwab, wełna oraz juta są importowane.

Sytuacja polskiego przemysłu włókienniczego stabilizuje się, co jest wynikiem restrukturyzacji i wprowadzania unowocześnień w tym sektorze. Polskie włókiennictwo znajduje się jednak daleko poza europejską i światową czołówką. Utrzymanie konkurencyjności na światowym rynku wymaga wdrażania nowych rozwiązań i technologii, które mają na celu wytwarzanie wyrobów o szerokim zakresie zastosowania. Mamy w kraju potencjał, który wynika ze znakomitej tradycji, kultury przemysłowej, a także zaplecza naukowo-badawczego, co może przyczynić się do rozwoju przynajmniej niektórych technologii włókienniczych, a to pozwoliłoby się wyróżnić na europejskich i światowych rynkach.

Między krajami ma miejsce intensywna wymiana handlowa i firmy podejmują działania, aby być możliwie najbardziej innowacyjne i konkurencyjne. Produkcja włókien jest początkowym etapem całego procesu powstawania wyrobu włókienniczego, a poszczególne etapy procesu mogą mieć miejsce w innych krajach.

Normy są obecnie międzynarodowym językiem komunikacji między kupującym a dostawcą. W celu zapewnienia spełnienia określonych wymagań przez wyrób włókienniczy, powinno być zapewnione spełnienie wymagań na wszystkich etapach, w tym również produkcji włókien.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

- polityka handlowa,
- dynamika rynku,
- stosowane praktyki konkurencyjne,

PLAN DZIAŁANIA KT 24

DATA: 2019-10-22

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 2

- dynamika wzrostu siły nabywczej konsumentów na rynku,
- system kształcenia zawodowego – mamy do czynienia ze zmniejszającą się liczbą wykwalifikowanych kadr,
- potrzeba podwyższania wartości wyrobów włókienniczych związana z podnoszeniem jakości i funkcjonalności,
- zapotrzebowanie na ekowyroby.

Problemy na rynku surowców włókienniczych powodowane są przez następujące czynniki: zamykanie fabryk, ograniczanie mocy wytwórczych istniejących fabryk oraz brak budowy nowych instalacji.

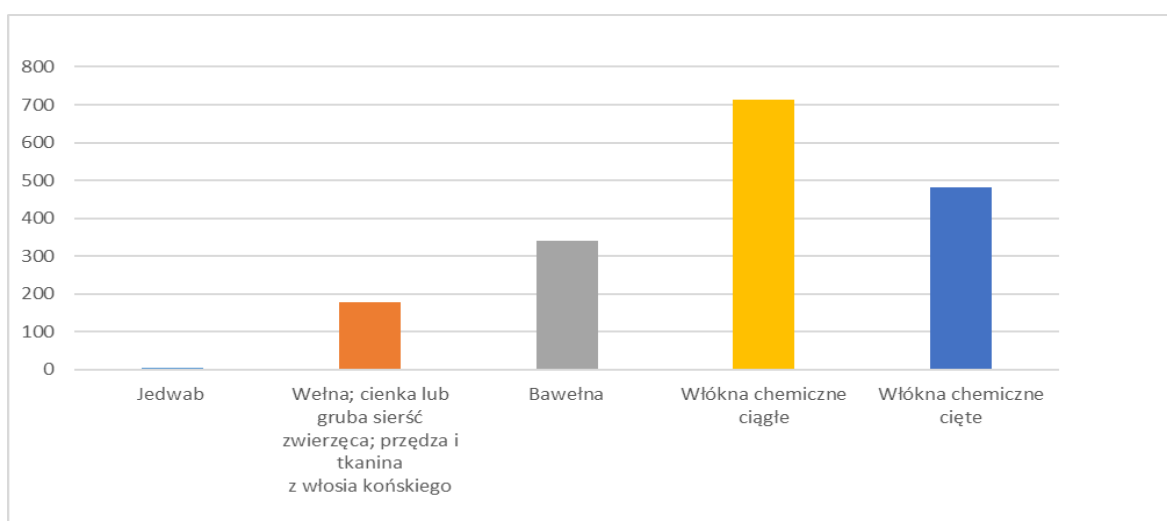
Strony zainteresowane działalnością KT 24:

- producenci włókien,
- konsumenci i organizacje konsumenckie,
- laboratoria badawcze,
- instytuty naukowe.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Polska rozwinęła przemysł włókienniczy stosując przede wszystkim surowce importowane. Głównymi dostawcami surowców są: kraje Azji Środkowej (kraje byłego Związku Radzieckiego) i Egipt — bawełny, Pakistan — juty, Australia i Argentyna — wełny.

Wykres 1 - Import wybranych rodzajów włókien do Polski w 2017 r. (w mln euro)¹

¹ Źródło: GUS

PLAN DZIAŁANIA KT 24

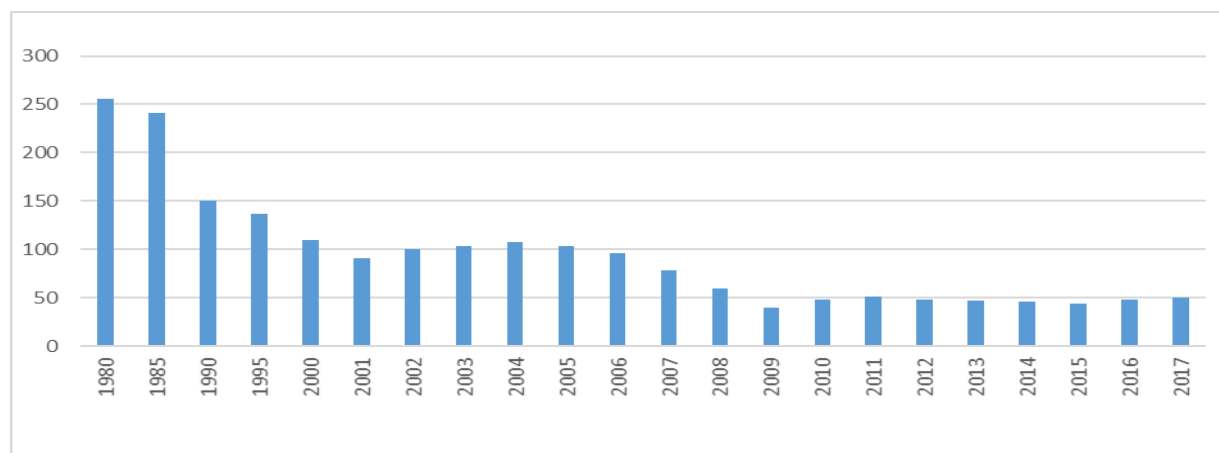
DATA: 2019-10-22

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 3

Na rynku międzynarodowym można zaobserwować wzrost produkcji włókien chemicznych, w Polsce w ostatnich latach widać, że ich produkcja ustabilizowała się na określonym poziomie.

Produkcja włókien chemicznych w Polsce w tys. t¹

Największym na świecie producentem i rynkiem zbytu włókien, zarówno naturalnych jak i sztucznych, jest region Azji i Pacyfiku. Główną rolę odgrywają tam Chiny, będące również globalnym liderem pod względem wartości wielkości eksportu. Na drugim miejscu znajduje się Europa.

Głównymi czynnikami powodującymi wzrost produkcji obrotów surowcami włókienniczymi w skali globalnej będą: wygaśnięcie międzynarodowych porozumień ograniczających konkurencję, przesunięcie produkcji do krajów o niższych kosztach wytwarzania, ożywienie popytu na wyroby włókiennicze oraz rosnący potencjał rynku w krajach rozwijających się.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Z wprowadzenia norm wynikają m. in. następujące korzyści:

- likwidacja barier w wymianie towarów;
- ułatwianie swobodnej wymiany towarów i usług;
- poprawa komunikacji na forum europejskim i międzynarodowym;
- zapewnienie stosowania porównywalnych wymagań na skalę europejską i międzynarodową;
- ułatwianie rozstrzygania sporów między dostawcą a odbiorcą;
- zwiększanie efektywności gospodarczej kraju,
- dostarczenie jednostkom odpowiedzialnym za ocenę wyrobu i certyfikację podstawy, w oparciu o którą można dokonać oceny bezpieczeństwa;
- stosując normy producent może zaoferować sprzęt odpowiedniej jakości.

¹ Źródło: GUS

PLAN DZIAŁANIA KT 24

DATA: 2019-10-22

Wersja: 3

Projekt nr 1

Strona 4

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów. Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI**4.1. Cele KT**

- udział na początkowych etapach prac związanych z opracowaniem wybranych projektów norm na szczeblu europejskim, a także na poziomie międzynarodowym,
- pozyskanie kolejnych podmiotów jako Członków KT.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

- udział ekspertów z KT 24 w pracach grup roboczych w CEN/TC 248,
- poszukiwanie podmiotów zainteresowanych pracą w KT 24.

4.3. Aspekty środowiskowe

Analizy zaopatrzenia przemysłu włókienniczego w surowce wykazały, że nie jest możliwy znaczący odwrót od włókien chemicznych na rzecz przyjaznych dla środowiska włókien naturalnych. Proces produkcji włókien jest szkodliwy dla środowiska, np. produkcja włókien wiskozowych wymaga użycia toksycznych chemikaliów. Pomimo dużego postępu technologicznego w oczyszczaniu ścieków, hermetyzacji urządzeń, stosowania nowoczesnych filtrów do wyłapywania szkodliwych gazów produkcja taka jest nadal bardzo uciążliwa dla środowiska.

Z kolei problem zanieczyszczenia środowiska odpadami włókienniczymi może być rozwiązany poprzez zastosowanie do wytwarzania włókien chemicznych całkowicie biodegradowalnych tworzyw, najlepiej – pochodzących z naturalnych źródeł surowcowych, szczególnie o charakterze odnawialnym.

Firmy szukają rozwiązań proekologicznych, np. znaleziono zastosowanie dla wielu dotychczas „nieużytecznych” gatunków włókna lnianego oraz powstających w procesie produkcyjnym odpadów. Z paździerzy i kurzu lnianego produkowane są ekologiczne brykiety opałowe.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT). Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego. W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu. Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracowującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

Wprowadzanie do programu prac nowych tematów normalizacyjnych uzależnione jest od dostępnych na ten cel środków finansowych.

Producenci nie są skłonni przeznaczać funduszy na ten cel, choć uważają, że normy w języku polskim są bardzo potrzebne. Sytuacja ta często wynika z faktu, że są to małe firmy z ograniczonymi zasobami finansowymi.

6 WYKAZ PUBLIKACJI, AKTUALNIE OPRACOWYWANYCH PROJEKTÓW ORAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

6.1 Wykaz opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych

Znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT w zakładce Aktualne PN.

6.2 Wykaz aktualnie opracowywanych projektów

Znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT w zakładce Program prac PKN.

6.3 Wykaz propozycji tematów normalizacyjnych, dla których KT przewiduje pozyskanie środków na opracowanie w ramach prac na zamówienie

Z uwagi na specyfikę środowiska, reprezentowanego przez KT, obecnie nie przewiduje się rozpoczęcia prac na zamówienie.